

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborná škola, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště
a Učiliště, Praha 9, Učňovská 1**

Adresa: Učňovská 1, 190 00 Praha 9

Identifikátor školy: 600 006 280

Termín konání orientační inspekce: 25. až 30 září a 2. až 4. října 2002

Čj.:	010 885/02-3005
Signatura:	oa9zw502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Střední odborná škola, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště a Učiliště, Učňovská 1, Praha 9 je kombinovaným vzdělávacím subjektem, jehož součástmi jsou domov mládeže a školní jídelna. Zřizovatelem školy je na základě usnesení Rady Hl. m. Prahy č. 550 ze dne 3. dubna 2001 Hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 16 825/01-21 ze dne 20. listopadu 2001, s platností od 1. září 2001 uvádí kapacitu jednotlivých součástí: Střední odborná škola – 500 žáků, Střední odborné učiliště – 1160 žáků, Odborné učiliště – 360 žáků, Učiliště – 40 žáků, Domov mládeže – 76 žáků a Školní jídelna – 1800 strážníků. Tato kapacita ve školním roce 2002/2003 nebyla překročena v žádné součásti, v části Učiliště nestuduje žádný žák. Vzdělávací subjekt vykonává v souladu se zřizovací listinou doplňkovou činnost: pronájem prostor, hostinskou činnost a ubytovací služby. Kompetence v oblasti odborného výcviku pro SOU a OU má statutární zástupce ředitele. Teoretické vyučování řídí další dva zástupci ředitele, jeden z nich má na starosti pouze teoretickou výuku v OU.

Ve školním roce 2002/2003 se v jednotlivých součásti školy realizují tyto obory:

Střední odborná škola (SOŠ)

- 33-41-L/503 Dřevařská a nábytkářská výroba
- 63-42-L/502 Technickohospodářské a správní činnosti
- 64-41-L/513 Podnikání v oborech
- 41-44-L/501 Zahradnictví
- 41-44-M/001 Zahradnictví
- 33-41-M/002 Dřevařství – dřevěné konstrukce
- 36-45-M/002 Technická zařízení budov
- 36-44-L/502 Stavební provoz

Střední odborné učiliště (SOU)

- 36-67-H/001 Zedník
- 33-56-H/003 Truhlář – dřevěné konstrukce
- 36-57-H/002 Malíř pro interiéry
- 36-55-H/001 Klempíř – stavební výroba
- 36-56-H/001 Kominík
- 36-52-H/001 Instalatér
- 36-62-H/001 Sklenář
- 36-64-H/001 Tesař
- 41-52-H/001 Zahradník

Odborné učiliště (OU)

- 33-56-E/001 Truhlářské práce ve stavebnictví
- 33-56-E/001 Truhlářské práce
- 36-57-E/005 Malířské a natěračské práce
- 36-59-E/001 Podlahářské práce
- 36-62-E/002 Sklenářské práce
- 36-64-E/002 Tesařské práce
- 36-67-E/001 Zednické práce

36-67-E/002 Stavební práce

36-69-E/001 Pokrývačské práce

65-52-E/001 Kuchařské práce

Ve škole byla vykonávána inspekční činnost v roce 1998/99, kdy byla kontrolována pouze činnost vedení školy, tj. systém řízení a vedení povinné dokumentace, v této době SOŠ nebyla ještě součástí vzdělávacího subjektu.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Orientační inspekce sledovala výchovně vzdělávací proces v oborech SOU a OU:

33-56-E/001 Truhlářské práce ve stavebnictví (OU)

36-67-E/001 Zednické práce (OU)

36-67-H/001 Zedník (SOU)

33-56-H/003 Truhlář – dřevěné konstrukce (SOU)

Zaměřila se na zjištění, zhodnocení a kontrolu:

- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným dokumentům výše uvedených oborů
 - průběhu a výsledků vzdělávání v odborných předmětech a odborném výcviku ve výše uvedených oborech
 - průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech český jazyk a literatura a občanská nauka v oborech SOU
7. účelnosti a správnosti vyúčtování prostředků ze státního rozpočtu v roce 2001
 8. naplňování poslání domova mládeže
 9. personálních a materiálně-technických podmínek školního stravování
 10. dodržování finančních, výživových a spotřebních ukazatelů školního stravování

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM VE VYMEZENÝCH OBORECH

Teoretické vyučování a odborný výcvik uvedených oborů se realizují v areálu vzdělávacího subjektu, který byl projektován s ohledem na požadavky učňovského školství. Žáci SOU absolvují teoretické vyučování ve vyčleněné části centrální budovy společně se žáky SOŠ. Učebny pro teoretické vyučování OU jsou umístěny odděleně od prostor SOU v nové budově v areálu školy. Počet učeben v teoretickém vyučování OU i SOU odpovídá počtu tříd. Ve škole jsou dále dvě učebny výpočetní techniky, prostorné tělocvičny, plavecký bazén a další vybavení pro volnočasovou činnost žáků (viz Domov mládeže). Vybavení kmenových učeben je pouze základní, veškeré pomůcky, audiovizuální technika a zpětné projektory jsou umístěny v kabinetech vyučujících. Třidy jsou dostatečně prostorné a světlé, v některých případech (SOU), vzhledem k umístění v blízkosti frekventované komunikace, poněkud hlučné. V teoretické výuce žáci SOU nepoužívají šaten školy, třídy jsou vybavené věšáky na vrchní oblečení a prostorem na uskladnění obuvi. Část tříd v SOU a všechny třídy v OU jsou vybaveny novým, funkčním nábytkem. Prostory pro teoretické vyučování vyhovují velikostí i

prostorovou dispozicí potřebám výuky i psychohygienickým požadavkům, chybí však dostatečný počet odborných učeben (v SOU i OU).

Prostory pro odborný výcvik a odbornou výchovu jsou esteticky upravené (ukázky prací, tabla, pomůcky, modely) a průběžně udržované. Dílny jsou navrženy s ohledem na požadavky BOZP v příslušném oboru, kromě pracovních prostorů jsou zde učebny pro dílenské vyučování s potřebným vybavením (lavice, tabule, audiovizuální pomůcky) a šatny se sociálním zařízením. Truhlářské dílny jsou dostatečně prostorné a velmi dobře vybavené. Zvláště je zařízena dílna strojního opracování dřeva. Její vybavení umožňuje žákům vyšších ročníků přesnou práci s materiálem a seznámení s moderními způsoby zpracování dřeva. Odborná výchova žáků oborů zedník, zednické práce je realizována v prostorných školních dílnách, na improvizovaných cvičných pracovištích v areálu školy, dále na produktivních pracích v rámci údržeb budov školy a z významné části na zakázkách mimo učiliště. Dílenské prostory pro obory zednické jsou vybaveny aktualizovanými materiály pro cvičné práce, vzorky nových i tradičních materiálů. Z hlediska materiálně-technických a hygienických podmínek jsou problematická některá pracoviště mimo OU - chybí dostatečné sociální zázemí, není vyřešeno stravování žáků.

Určité množství odborných učebnic (převážně starých) se nachází ve skladu SOU (budova teoretického vyučování). Jsou používány žáky školy (v omezené míře) nebo vyučujícími – pro práci ve škole. Celkový přehled těchto zdrojů není k dispozici, nově působící odpovědná pracovnice teprve provádí uspořádání a evidenci knih. Vedeny jsou pouze výpůjčky v současném školním roce. Škola disponuje audiovizuálními materiály pro doplnění literárního učiva, chybí názorné pomůcky k výuce jazyka (vhodné pro žáky se specifickými poruchami učení). V současné době je audiovizuální učebna obsazena jako kmenová třída, takže její využití je omezené. K výuce společenských věd je ve škole k dispozici několik videokazet a textové materiály (např. Ústava ČR). Pro doplnění a rozšíření učiva organizuje škola návštěvu soudů a přednášek (protidrogová problematika). V teoretického vyučování se používají převážně materiály připravené vyučujícími, slouží však pouze v samotných hodinách.

Učební pomůcky pro sledované obory jsou v dostatečné míře a ve velmi dobré kvalitě ve školních dílnách. Pro sledované učební obory OU aktuálně neexistují učebnice odborných předmětů. Učitelé užívají při výuce vypsání částí z učebnic SOU. Vybavení úseku teoretické výuky učebními pomůckami a didaktickou technikou je průměrné. Především pro obory zednické práce a stavební práce není v prostorách teoretické výuky vytvořen dostatečný fond názorných pomůcek. Minimum pomůcek, které vyučující využívají, získávají zčásti z vlastních zdrojů, nebo ze spolupráce s mistry odborného výcviku. Nástěnky ve třídách jsou zpravidla tematicky zaměřeny na vyučovaný obor, zčásti jsou však na nich vystaveny nepřilíš podnětné propagační materiály, které nemají velkou informační hodnotu. V odborném výcviku jsou žáci dostatečně vybavováni základním nářadím a ochrannými pomůckami. Dostupné materiálně-technické vybavení v odborném výcviku je využíváno efektivně. Celková úroveň materiálně-technických podmínek v odborném výcviku podporuje učení žáků a umožňuje efektivně realizovat vzdělávací proces. Teoretická část výchovně-vzdělávacího procesu využívá existující zdroje minimálně. Důvodem je poměrná izolovanost jednotlivých úseků – praktická výuka (SOU i OU), teoretická výuka SOU, teoretická výuka OU. Každá část funguje pod různými vedoucími úseků (zástupce ředitele), plní stanovené úkoly a vzájemná součinnost je spíše deklarována, než reálně uskutečňována. Na podkladě analýzy materiálně-technických podmínek ve smyslu předchozího textu nebyla ve škole realizována v poslední době žádná významná konkrétní opatření. Efektivnost využívání materiálních zdrojů je v úseku praktického vyučování na velmi dobré úrovni, v teoretické části vzdělávacího procesu ve sledovaných oborech průměrná.

Celkově jsou materiálně-technické podmínky pro teoretickou výuku sledovaných oborů v odborném učilišti a středním odborném učilišti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na průměrné úrovni. Materiálně-technické podmínky odborného výcviku ve sledovaných oborech SOU a OU jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ODBORNÝCH PŘEDMĚTECH A V ODBORNÉM VÝCVIKU SLEDOVANÝCH OBORŮ. V OBORECH SOU TAKÉ V ČESKÉM JAZYCE A LITERATUŘE A V OBČANSKÉ NAUCE.

Realizace oborů 33-56-E/001, 36-67-E/001, 33-56-H/003, 36-67-H/001

Sledované obory jsou v souladu s posledním Rozhodnutím o zařazení do sítě škol. Realizace oborů (zedník/zednické práce, truhlář/truhlářské práce) je v souladu se schválenými učebními dokumenty:

33-56-E/001 Truhlářské práce, MŠMT ČR č.j. 20151/95-24, ze dne 7. 8. 1995

36-67-E/001 Zednické práce, MŠMT ČR č.j. 19589/2002-24, ze dne 17. 5. 2002

36-67-H/001 Zedník, MH ČR č.j. 27633/97-72, ze dne 11. 8. 1997

33-56-H/003 Truhlář – dřevěné konstrukce, MH ČR č.j. 175810/94-74, ze dne 25. 11. 1994

Učební plány jsou platným rozvrhem ve všech ročnících naplněny. Vyučování v odborných předmětech (SOU a OU), v odborném výcviku (SOU/OU) a v předmětech český jazyk a literatura a občanská nauka (SOU) je v souladu s platnými osnovami. Při tvorbě tematických plánů i při realizaci výuky učitelé respektují mezipředmětové vazby. Ne vždy se daří realizovat návaznost mezi teoretickým vyučováním a odborným výcvikem.

Třídní knihy a katalogové listy jsou zavedeny ve všech třídách a ročnících. Vzhledem k malému počtu žáků sledovaných oborů se teoretická výuka realizuje ve spojených třídách dvou, někdy i tří oborů. V odborných předmětech pak narůstají požadavky na počty učeben a vyučujících, zároveň je počet žáků v jednotlivých skupinách značně nízký, velmi často do deseti žáků. V odborném výcviku jsou zavedeny deníky evidence odborného výcviku. Vzhledem k termínu inspekce (druhý školní týden ve školním roce 2002/2003) byla sledována průkaznost dokumentace v předcházejícím školním roce. Zápisy v třídních knihách (šk. rok 2001/2002) umožňují sledovat průběh výuky a v některých případech dokládají větší počet odpadlých hodin (zejména v oborech SOU).

Kontrolní činnost je v náplni všech vedoucích úseků a dle předložených záznamů a poznámek je vykonávána. Analýza výsledků směrem k plánování a prokazatelnému naplňování učebních osnov však není běžná. Vstupní testy z českého jazyka nejsou z hlediska systémové analýzy dostatečně využity. Kontrolu v odborném výcviku provádějí kromě zástupce ředitele i vrchní mistři odborného výcviku. Přerazovací plány v jednotlivých skupinách žáků oborů skupiny 33 (truhlář, truhlářské práce) jsou vedeny, neformálně se pracuje i s harmonogramem výuky při plnění tematických plánů u jednotlivých žáků. Časově tematické a přerazovací plány mistrů odborné výchovy v zednických oborech jsou zčásti formální. Mistři při realizaci odborného výcviku vycházejí především z aktuální situace a z dlouholeté praxe.

Hodnocení realizace vyučovaných oborů

Vyučované učební obory jsou v souladu se zařazením školy do sítě škol a školských zařízení. Realizace sledovaných oborů je v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Předmět ve sledovaných oborech vyučují tři učitelky s odpovídajícím pedagogickým vzděláním, z objektivních důvodů v době inspekce bylo možné hospitovat pouze dvě z nich. Absence odborného vzdělání u jedné učitelky byla v některých momentech výuky patrná.

Ve sledovaných hodinách jazyka se jako hlavní motivační faktor uplatňovalo praktické využití pravopisu v návaznosti na předchozí znalosti žáků. Vzhledem ke zvoleným metodám však bylo pouze v některých hodinách průběžně ověřováno pochopení probírané látky, v hodinách literatury chyběl větší důraz na pochopení širších vztahů a na aplikaci učiva. Žáci byli jen v omezené míře motivováni k samostatné četbě. Práci žáků učitelky stručně zhodnotily v závěru hodiny.

Všechny učitelky hospitovaných hodin měly pečlivě vypracovaný plán učiva, bezprostřední příprava na výuku byla promyšlená, v některých případech (literatura) rozsah teoretických informací přesahoval rámec středního odborného učiliště.

Učitelky nejčastěji volily frontální metody - výklad, diktovaný zápis, v hodinách jazyka práci s učebnicí. Žáci se zájmem o předmět měli šanci se uplatnit, chyběla však individuální práce se žáky se specifickými poruchami učení, dlouhé diktované zápisy je naopak znevýhodňovaly. Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny jen v některých hodinách. Znalosti žáků byly ověřovány orientačně v souvislosti s probíraným učivem.

Pozornost a pracovní aktivitu v některých hodinách negativně ovlivnil monotónní průběh a vysoké tempo. Pokud učitelka zohlednila v hodině aktuální stav třídy, pracovali žáci aktivně, i když úroveň jejich výkonu a znalostí byla značně diferencovaná.

Ve sledovaných hodinách nebyly využity žádné pomůcky, základem byla práce s učebnicí a zápis do sešitu.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura hodnotí ČŠI jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu občanská nauka

Předmět ve sledovaných oborech vyučují tři učitelé, kteří přistupují k výuce promyšleně a se zájmem, přestože nemají tento předmět v aprobaci.

Zvolené pojetí výuky motivovalo žáky k vyjadřování vlastních názorů a zároveň měli možnost uplatňovat osobní zkušenosti.

Sledovaným hodinám předcházela pečlivá příprava, byla stanovena pravidla komunikace a nastíněna struktura hodiny. Učitelé se snažili přistupovat ke třídám diferencovaně, málo však zohlednili potřeby žáků se specifickými poruchami učení.

Většina sledovaných hodin byla vedena jako dialog mezi učitelem a žáky i mezi žáky vzájemně. Při výkladu nové látky učitelé využívali předchozí znalosti žáků a vedli je k aplikaci poznatků do praxe. Na základě vyvozených poznatků byl pořízen zápis do sešitu. Zápis učitelé diktovali, s výjimkou jedné hodiny nezapsali jeho strukturu na tabuli. Rovněž nebylo ověřeno, zda si žáci správně zapsali cizí a pro ně obtížná slova. Ověřování znalostí probíhalo pouze orientačně, v závěru hodiny bylo probrané téma zopakováno.

Sešit je jedinou učební pomůckou žáků, zvolený způsob zápisu však byl pro některé z nich na hranici přiměřené náročnosti. Ústní projev žáků byl bezprostřední, v hodinách vládla přátelská atmosféra.

Ve sledovaných hodinách nebyly využity pomůcky, s výjimkou jednoho obrazového materiálu. Učebnice používají pouze učitelé, z rozhodnutí předmětové komise se po žácích jejich nákup nepožaduje.

ČŠI hodnotí průběh a výsledky vzdělávání v občanské nauce jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině odborných předmětů učebních oborů OU zednické práce, truhlářské práce

Během orientační inspekce byla sledována výuka předmětů technologie, materiály, odborné kreslení a přestavba budov.

Kvalitu výuky kladně ovlivňovala velmi dobrá odbornost a praxe vyučujících, naopak negativně se projevovaly nedostatky v jejich pedagogické způsobilosti.

Učitelé ve výuce zpravidla nevyužívali vstupní ani průběžné motivace. Hodnocení žáků bylo prováděno pouze učitelem a bylo ve všech případech objektivní a přiměřené. Pozitivem části výuky bylo úzké propojení s praxí a aktualizace učiva v souladu s novými poznatky v oboru. Hlavní témata hodin byla v převážné většině případů volena vhodně vzhledem k předpokládanému profilu absolventa. Atmosféra ve třídách byla pracovní, nenarušovaná kázeňskými problémy.

Střednědobé plánování výuky je pozitivně ovlivňováno činností předmětové komise OU. Tato však nezahrnuje odborný výcvik. Bezprostřední příprava učitelů na výuku korespondovala s cíly stanovenými vzdělávacím plánem. Vyučovací hodiny měly jasnou strukturu, výklad učitele byl vždy jasný, přehledný a obsahem i náročností přiměřený schopnostem žáků.

Převážná část výuky byla realizována slovními metodami. Názorně demonstrační ani praktické metody nebyly ve výuce využity. Převažovaly metody monologické, často byl využíván řízený rozhovor. Tento způsob výuky realizovaný v některých případech i bez využití jakýchkoli aktivizujících forem vyučování nebyl z hlediska efektivity vyučovacího procesu a z hlediska specifických potřeb žáků speciální školy optimální. Verbální schopnosti vyučujících jsou na velmi dobré úrovni. Žáci pracují většinou pouze se sešitem. Současná úroveň materiálně-technických podmínek odborných předmětů příliš nepodporuje učení žáků a částečně znesnadňuje realizaci vzdělávacích programů.

Užité metody výuky byly realizovány stereotypně, jednotlivé části hodin byly nadbytečně dlouhé vzhledem k schopnostem soustředění žáků. Z hlediska psychohygieny neodpovídala stavba hodin potřebám žáků.

Názorných pomůcek bylo ve výuce využíváno minimálně. Především v některých hodinách zednických prací názorné pomůcky zcela absentovaly.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných předmětech sledovaných oborů OU jsou na průměrné úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině odborných předmětů učebních oborů SOU zedník a truhlář

V této části byly sledovány hodiny předmětů odborné kreslení, technologie, přestavby budov a výrobní zařízení.

Předměty vyučovalo pět vyučujících, z nichž jedna působí ve škole prvním rokem a je pouze odborně způsobilá. Ostatní mají značnou praxi v SOU, někteří pracovali nebo jsou toho času v čele metodické komise oborů. Tato skutečnost zejména v oboru truhlář ovlivňuje vzdělávací proces pozitivně. Vyučující využívají mezipředmětových vztahů a zcela neformálně spolupracují. Obtížnější je situace v oboru zedník. Provázanost teoretických předmětů a odborného výcviku není zajištěna systémově a závisí na osobních vztazích jednotlivých učitelů a mistrů odborné výchovy.

V hodinách převažovalo opakování z předcházejícího školního roku, nebo úvodní problematika v nových předmětech. Motivace žáků byla založena převážně na slovních příkladech z praxe, v hodinách odborného kreslení byla vhodně doplněná ukázkami z učebnice. Vzhledem

k relativně malému počtu žáků ve skupinách (3 až 15) byla zpětná vazba směrem k vyučujícím rychlá a účinná. Nebyly však zaznamenány hodnotící prvky, sebereflexe či vzájemné hodnocení žáků.

Probírané učivo bylo v souladu se schválenými tematickými plány a korespondovalo s příslušnými osnovami. Bezprostřední příprava učitelů se ve většině případů omezila na přípravu vhodných ukázek z odborné literatury nebo zapůjčených učebnic, v jednom případě byla osnova nové látky připravena na foliích pro zpětný projektor.

V převážné většině hodin dominoval transmisivní způsob výuky, při kterém učitel předkládal informace, komentoval je, a v omezené míře reagoval na podněty (dotazy, nechápatý výraz) ze strany žáků. V několika hodinách (zpravidla opakovacích) byla role žáků aktivnější. Frontální opakování vedeno vyučujícími postrádalo hodnotící soudy směrem k úrovni znalostí žáků. Cíle vyučovacích jednotek ve většině hodin byly definovány a dosaženy. Celkově však způsob výuky neodpovídal malému počtu žáků a nebyl vzhledem k procesu učení žáků dostatečně efektivní. Výjimkou byly hodiny odborného kreslení ve druhém a třetím ročníku truhlářů.

Stavba vyučovacích jednotek byla často příliš jednotvárná - postupný výklad probírané látky s následním diktováním celých vět do sešitů žáků. Z psychohygienického hlediska a vzhledem k specifickým potřebám žáků byl objem diktovaného textu nepřiměřený.

Průběh vyučování byl poznamenán nedostatečnou materiální podporou výuky a velmi nepatrným používáním učebních textů přímo ve výuce a to i případech, kdy žáci měli učebnice v hodinách a probíraná problematika v nich byla obsažena.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině odborných předmětů v oborech SOU (zedník a truhlář – dřevěné konstrukce) je hodnocen jako průměrný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku (OV) oboru zedník, zednické práce

Kvalitu vzdělávání pozitivně ovlivňovala dlouholetá praxe a kvalitní odbornost mistrů odborné výchovy. Negativně se v oblasti plánování a přípravy výuky projevovala nedůslednost v oblasti metodického vedení a kontroly ze strany středního managementu.

Komunikační i organizační schopnosti mistrů OV jsou na velmi dobré úrovni. Žáci byli motivováni především vstřícným, přátelským a pro věc zaujatým přístupem mistrů odborné výchovy. Hodnocení výkonu bylo vždy objektivní a přiměřené. Atmosféra ve skupinách byla ve většině případů pracovní a přátelská. Prvků sebehodnocení, sebereflexe ani vzájemného hodnocení žáků nebylo využíváno.

Zvolená témata v některých případech nekořespondovala s rozvržením doporučeným osnovami. Při výuce nejsou v mnoha případech respektovány ani interní tematické plány a tato skutečnost negativně ovlivňuje mezipředmětovou návaznost i celkovou logickou strukturovanost výuky. Kvalitní příprava na výuku byla patrná především na pracovištích, na kterých žáci vykonávali produktivní práci. Rezervy jsou patrné v oblasti přípravy i organizace práce a bezpečnosti ve cvičných dílnách a na pracovištích v době nepříznivého počasí.

Použité vyučovací metody ve většině případů korespondovaly s praktickým zaměřením předmětu a byly v souladu se stanovenými cíli výuky. Negativně se projevovalo v atmosféře i v organizaci OV spojování skupin dohromady na cvičné dílně. Zde docházelo k prostojům, mistři nadbytečně realizovali výuku verbálními, monologickými metodami, obsah výuky se překrýval s výukou odborných předmětů. Bezpečnostní předpisy byly porušovány při cvičném omítání, nedostatečně byla organizačně zajištěna přeprava žáků z venkovního pracoviště na učiliště v době, kdy nebylo pro déšť možno realizovat běžný program. Organizace na pracovištích při realizaci produktivní činnosti byla efektivní.

Přestávky ve výuce byly zařazeny v souladu s obecně závaznými právními předpisy a s ohledem na potřeby žáků. Psychohygienické i hygienické podmínky na jednom pracovišti negativně ovlivňovalo nedostatečné sociální zázemí.

Pozitivem OV je dostatek názorných pomůcek a cvičných materiálů, které jsou při výuce ve cvičné dílně systematicky využívány.

Průběh a výsledky vzdělávání odborného výcviku sledovaných oborů jsou na průměrné úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku oborů truhlář, truhlářské práce

Odborný výcvik těchto oborů zabezpečují vyučující s dlouholetou praxí, někteří z nich jsou sami vyučeni ve škole. Vztah k profesi a zájem o obor ovlivňují pozitivně práci s žáky.

Důležitým motivačním prvkem ve sledovaném odborném výcviku bylo úvodní vysvětlení významu a důležitosti nacvičovaných operací nebo funkce výrobků (u vyšších ročníků). Motivačně působily (u žáků prvních ročníků) ukázky hotového výrobku. Běžně je používáno vysvětlení konkrétních chyb a dílčí zhodnocení. Pravidelné hodnocení žáků je zapisováno do deníků evidence OV i žákovských knížek.

Rozpracovanost zadání v prvních ročnících je na velmi dobré úrovni a umožňuje MOV dostatek prostoru při volbě úloh v závislosti na potřebách jednotlivých žáků a míře dosažení požadovaných dovedností. Příprava práce na produktivních zakázkách je v oblasti plánování velice operativní – hlavní tíhu nese vrchní mistr odborného výcviku. Samotné provedení zakázek a odpovědnost jednotlivých MOV se vztahuje k dosažení požadované kvality provedení a vhodném rozdělení jednotlivých úkonů mezi žáky, s ohledem na jejich znalosti a dovednosti. V prvním ročníku jsou zavedeny kontrolní práce, které ukazují rozvoj dovedností jednotlivých žáků. Plánování a bezprostřední příprava na výuku je běžně kontrolována vrchním mistrem a zástupcem ředitele.

Ve sledované výuce převažovala individuální práce mistra odborné výchovy s žákem, která zohledňovala rozdílné potřeby a úroveň jednotlivých žáků. Pro žáky prvního a zčásti druhého ročníku je připraven soubor úloh, které se opakují. Odborný výcvik v části druhého a ve třetím ročníku byl realizován na produktivní práci. V průběhu činnosti byly dodržovány zásady BOZP pro práci s materiálem a s jednotlivými nástroji. Určitou nevýhodou bylo malé používání výkresové dokumentace v průběhu práce.

Harmonogram pracovního dne vyhovuje z hlediska požadavků na psychohygienu - délka pracovního dne, délka přestávek, možnost zakoupení svačiny přímo v areálu školy, možnost stravování. Atmosféra ve sledovaném odborném výcviku byla přátelská při respektování dohodnutých pravidel.

Každý žák dostává v průběhu učebního dne od MOV potřebné nástroje a náradí, které udržuje v náležitém pořádku a na konci pracovní doby vrací. Ve spolupráci s MOV se podílí i na údržbě rezných nástrojů, čímž získává množství potřebných pracovních zkušeností. Materiální podpora výuky ve sledovaných oborech je velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání odborného výcviku sledovaných oborů jsou na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy

V českém jazyce se používají interní testy. Cílem testů je zmapování vstupních znalostí žáků, na jejichž podobě se dohodne předmětová komise. Výsledky však nejsou systematicky využity v oblasti plánování a přípravy vyučování, např. neovlivní tematické plány. V odborných

předmětech jsou používané testy záležitost jednotlivých vyučujících, v koordinačních komisích oborů není zatím uvažováno o vypracování jednotných vnitřních kritérií sledujících výsledky vzdělávání žáků. V odborném výcviku plní tuto funkci kontrolní úlohy pro jednotlivé ročníky, které ukazují rozvoj dovednosti žáků. Nevýhodou je to, že kontrolní úlohy jsou hodnoceny stejným mistrem, který hodnotí i v průběhu pololetí, a proto jejich výsledky nemohou sloužit pro porovnání dovednosti všech žáků daného oboru a ročníku.

Vzhledem k absenci analýzy dosažených výsledků z jednotlivých testů a prací ve všech učebních skupinách je jejich využití pouze dílčím krokem k tvorbě vnitřního systému kvality.

Vedení školy připravuje v úsecích odborného výcviku žáky na pravidelně prováděné soutěže v oboru. Příprava je pojata velkoryse a MOV s žáky vytipovanými pro reprezentaci pracují i v rámci svého volna. Žáci truhlářských a zednických oborů se umísťují pravidelně na předních místech v soutěžích (např. v rámci výstavy FOR ARCH 2002).

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy včetně realizace vzdělávacích programů

Výchovně-vzdělávací proces ve vybraných oborech SOU a OU má průměrnou až velmi dobrou úroveň. Samotná realizace je v souladu s učebními dokumenty, které jsou dodrženy i u víceoborových tříd. Ve škole existují v dílčí podobě vnitřní evaluační nástroje. Jejich rozsáhlejší využívání zatím není vedením školy ani jednotlivými předmětovými a koordinačními komisemi plánováno. Celkově je úroveň výchovně-vzdělávacího procesu ve sledovaných oborech průměrná.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Domov mládeže

Charakteristika

Domov mládeže (dále DM) je v areálu školy. Části pro chlapce a pro dívky zabírají vždy jedno podlaží v různých křídlech budov. Kapacita DM je Rozhodnutím MŠMT stanovena na 76 lůžek. Celkem je v DM 26 ložnic (2 – 4 lůžkových). Cena za ubytování je pro jednotlivé ložnice určena ve stanoveném pásmu dle počtu lůžek. Chlapecká část je rozdělena do dvou výchovných skupin, dívky jsou v jedné výchovné skupině. Chlapecká část má společná sociální zařízení, nově rekonstruované podlaží dívek má sociální zařízení u každé ložnice. Každá výchovná skupina má svou klubovnu s televizí. DM je v provozu v týdnech školního vyučování od 17 hod v neděli do pátku. Všechny víkendy jsou povinně odjezdové. Žáci SOU a OU nejsou ve výchovných skupinách odděleni.

Hodnocení personálních podmínek

Výchovnou práci s žáky ve třech výchovných skupinách zajišťují dva vychovatelé a čtyři vychovatelky. Ke každé výchovné skupině jsou určeni dva pedagogové, kteří také zajišťují noční služby jako pracovní pohotovost. Pouze jedna vychovatelka nespĺňuje podmínky odborné způsobilosti, ale má dobré výchovné výsledky. Na zajištění volnočasových aktivit DM se podílí také pedagog pověřený organizací tělovýchovných a sportovních akcí školy. Vychovatele DM přímo řídí zástupce ředitele školy, který s nimi má každodenní operativní porady před začátkem odpolední výchovné práce. Míra přímé výchovné činnosti ve stanovenému rozsahu odpovídá potřebám školy a odborné praxe žáků.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

Hodnocení materiálně-technických podmínek DM

Ložnice jsou funkčně vybaveny. Ke každému lůžku přísluší studijní místo, knihovnička, šatní skříň a lampička. Skřínky na boty jsou umístěny na chodbě. Nábytek je zánovní a udržovaný. DM nemá zřízeny kuchyňky. Pro přípravu teplých nápojů slouží varné konvice ve vychovatelárnách, pro ohřev odložených večeří je v chlapecké části mikrovlnná trouba. Pro individuální ukládání vlastních potravin slouží ledničky ve vychovatelárnách. Žáci po schválení vychovatelem mohou používat některé vlastní elektrospotřebiče. Pitný režim je zajišťován várniciemi s čajem na podlažích DM.

Žáci užívají mimo vlastních ložnic a kluboven i další prostory školy, zejména sportoviště, ale mohou bezplatně v areálu školy užívat i posilovnu, saunu, plavecký bazén a hernu stolního tenisu. Knihy, denní tisk a časopisy si mohou vypůjčit v knihovně. Populární časopisy jsou do DM předávány jako speciální výpůjčka.

Materiálně-technické podmínky DM jsou velmi dobré.

Hodnocení činnosti DM

Činnost DM se řídí kvalitně zpracovaným vnitřním řádem, se kterým jsou seznámeni žáci i jejich zákonní zástupci. Na začátku školního roku všichni ubytovaní žáci absolvují jednotné poučení o BOZP. Denní režim je alternativní a zohledňuje střídání výuky a praxe žáků, což ovlivňuje i rozpis služeb vychovatelů. Pedagogická dokumentace (deníky výchovných skupin, osobní spisy žáků i denní záznamy) jsou vedeny přehledně, pečlivě a mají vypovídací hodnotu.

Žáci jsou do výchovných skupin dělení na dívky a chlapce. V DM jsou ubytovaní pouze žáci ze školských subjektů užívajících areál školy. Věkové složení ubytovaných žáků je 15 – 21 let. Další hlediska v dělení do výchovných skupin nejsou uplatňována, což pomáhá vytváření kamarádské atmosféry v DM. Případy šikany a výskytu dalších sociálně patologických jevů nebyly v DM zjištěny (vyjma řešeného záškoláctví).

Činnost skupin se řídí měsíčními plány zaznamenanými v denících. Plány jsou plněny, byť část předpokládaných aktivit je formulována příliš všeobecně. Během školního roku se nabízí 11 zájmových útvarů žákům školy i žákům ubytovaným v DM. Nabídka činností je relativně bohatá s převahou tělovýchovných a sportovních aktivit, což odpovídá zájmům ubytovaných.

Realizace činností v DM je velmi dobrá.

Průběh činnosti

Žáci jsou motivováni k dodržování vnitřního řádu DM, k aktivní účasti na akcích i slušnému chování a pořádku. Kvalita úklidu v ložnicích je denně bodována, výsledky bodování žáci se zájmem sledují. Je využívána celá škála výchovných prostředků (napomenutí, důtka, podmíněčné vyloučení, pochvala, věcný dar). Nepodařilo se ustanovit žákovskou samosprávu, uvedenou ve vnitřním řádu DM.

V DM panuje klidná a kamarádská atmosféra. Vychovatelé projevují přiměřenou míru empatie. Dle provedené ankety žáci oceňují klima DM, jednotlivé služby a nabídky aktivit v DM. Řada žáků se zúčastňuje pravidelně zájmových činností (zejména sportovních) mimo areál DM. Vychovatelé mají o pohybu žáků po vyučování přehled.

V denním režimu je alternativně stanovená doba studijního klidu, aby se žáci dle svých potřeb mohli na vyučování připravit. Role vychovatelů při vytváření studijních návyků u žáků 1. ročníků je, vzhledem ke stávajícímu systému výuky a následného zkoušení, omezena. Žáci se doslovně učí pouze ze zápisů v sešitech, které jsou jim ve výuce diktovány, nebo které během hodin opisují ze zapůjčených listů. Záписы v sešitech mají gramatické chyby a věcné nedostatky vzniklé vypuštěním některých slov či jejich nepřesnou transkripcí. V domově mládeže nejsou k dispozici učebnice, dle kterých je probíráno učivo.

Průběh aktivit je v DM velmi dobrý.

Celkově je poslání Domova mládeže naplňováno na velmi dobré úrovni.

Školní jídelna

Kapacita v rozhodnutí o zařazení do sítě škol a předškolních zařízení je 1800 porcí denně. Školní jídelna jako součást školy připravuje v průměru 300 – 350 obědů denně, dále připravuje pro ubytované v domově mládeže cca 70 porcí snídaní a večeří. Materiálně–technické podmínky při výrobě pokrmů této kapacity odpovídají. Kuchyňská technologie je funkční, rekonstruována byla výdejna zařízení. Ostatní prostory na rekonstrukci zatím čekají. Personální podmínky zařízení jsou na dobré úrovni. Školní jídelna se při přípravě pokrmů řídí platnými předpisy pro školní stravování, dodržuje finanční a spotřební ukazatele. Dodržování výživových ukazatelů je předmětem sledování teprve v tomto školním roce.

Školní jídelna je ve sledovaných oblastech hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízeních je v souladu se zřizovací listinou.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2001

Závazné ukazatele regulace zaměstnanosti byly přesně dodrženy včetně limitu zaměstnanců jak za školu jako celek, tak za jednotlivé její součásti. Vzhledem ke značnému rozsahu doplňkové hospodářské činnosti byla část zaměstnanců placena z jejího výnosu.

Finanční prostředky poskytnuté škole na provoz ze státního rozpočtu byly řádně zúčtovány ještě před stanoveným termínem.

Mzdové prostředky a související odvody do sociálních a zdravotních fondů byly vynaloženy v souladu s příslušnými předpisy. Úhrada ostatních nákladů vyplývajících z pracovněprávních vztahů nepřekročila daný rámec. Finanční prostředky účelově vyčleněné na další vzdělávání pedagogických pracovníků byly plně využity pro daný účel. Organizování zakázek, evidence výkonů a odměňování produktivní činnosti žáků probíhalo v souladu s příslušnou vyhláškou.

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 má formu samostatné přílohy k výroční zprávě o činnosti školy. Má požadovanou vypovídací hodnotu, neboť obsahuje roční účetní závěrku a komentář k ní.

Využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům bylo v rozsahu zaměření orientační inspekce v období roku 2001 efektivní.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Magistrátu HMP ze dne 26. října 2001
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě č.j. 16825/01-21 ze dne 20. listopadu 2001
3. Jmenování do funkce ředitele školy ze dne 28. prosince 1998, MŠMT č.j. 35355/98-26
4. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých MŠMT prostřednictvím MHMP v roce 2001 ze dne 29. ledna 2002
5. Personální dokumentace vybrané skupiny pedagogických pracovníků
7. Učební dokumenty všeobecně vzdělávacích předmětů pro tříleté učební obory SOU a OU:
33-56-E/001 Truhlářské práce, MŠMT ČR č.j. 20151/95-24, ze dne 7. 8. 1995
36-67-E/001 Zednické práce, MŠMT ČR č.j. 19589/2002-24, ze dne 17. 5. 2002
36-67-H/001 Zedník, MH ČR č.j. 27633/97-72, ze dne 11. 8. 1997
33-56-H/003 Truhlář – dřevěné konstrukce, MH ČR č.j. 175810/94-74, ze dne 25. 11. 1994
7. Učební osnova českého jazyka a literatury pro tříleté učební obory SOU č.j. 12 535/91-20 s platností od 1. 9. 1991 vydalo MŠMT ČR a učební osnova občanské nauky pro tříleté učební obory SOU č.j. 23 212/98-23/230 s platností od 1. 9. 1998
8. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích za 1. – 4. Q 2001
9. Výkaz zisku a ztráty za rok 2001 včetně přílohy, Rozvaha k 31. prosinci 2001
10. Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2001, poslední úprava OŠ MHMP ze dne 29. listopadu 2001
11. Výroční zpráva o činnosti školy s přílohami
12. Vnitřní pokyn pro organizování, evidenci a odměňování žáků v produktivní činnosti
13. vybraná osobní dokumentace žáků s postižením
14. Deníky evidence OV sledovaných oborů, deníky evidence OV za rok 2001/2002
15. tématické plány odborného výcviku, tématické plány odborných předmětů a přecházovací plány
16. třídní knihy sledovaných oborů pro rok 2001/2002 a 2002/2003
17. zápisy ze schůzek metodického sdružení OU, SOU
18. hospitační záznamy zástupce ředitele pro OU, SOU
19. vybrané žákovské sešity
20. vybrané protokoly o závěrečných zkouškách za rok 2001/2002
21. vybrané katalogové listy žáků OU, SOU
22. dokumentace DM: Vnitřní řád DM, 3 deníky výchovných skupin, osobní spisy žáků, denní záznamy
23. Nabídka zájmových činností (kroužky, příležitostné akce)

24. anketa žáků, sešity žáků k přípravě na vyučování
25. Přírůstkový seznam knihovny a výpůjční listky žáků.
26. Výkaz Škol (MŠMT) V 17 – 01 o společném stravování dětí a mládeže k 15. říjnu 2001
27. Výpis spotřebního koše v měsíci září 2002
28. Tabulka cen jídel a finančních normativů platná od 1. září 2002 pro všechny typy strážníků

ZÁVĚR

Materiálně-technické podmínky celého vzdělávacího subjektu korespondují s požadavky realizovaných učebních oborů, avšak jsou jednotlivými organizačními součástmi využívány nerovnoměrně. Výrazně méně jsou existující zdroje poskytovány teoretické výuce.

Průběh teoretické a odborné složky vzdělávacího procesu ve sledovaných oborech zajišťuje dosažení daných profilů absolventů. Používané metody v teoretické výuce nepodněcují optimálně proces učení žáků. Rezervy v teoretické části výuky jsou také v slabé materiální a didaktické podpoře. Systém realizace odborného výcviku je lépe zpracován v oborech truhlář, truhlářské práce. V oborech zedník, zednické práce chybí jasně stanovená struktura výuky. V obou oborech nejsou vytvořeny mechanismy evaluace výsledků žáků, hodnocení je realizováno zpravidla intuitivně na podkladě zkušeností vyučujících.

Domov mládeže plní své poslání, vytváří kvalitní zázemí pro profesní přípravu a osobnostní rozvoj žáků.

Školní jídelna se při své činnosti řídí vyhláškou o školním stravování, dodržuje finanční a spotřební ukazatele.

V předmětu stanoveném orientační inspekci nebylo kontrolou zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jarmila Maslarovová	Maslarovová v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Bílková	Bílková v. r.
	Mgr. Bedřich Hájek	Hájek v. r.
	Mgr. Karel Kaprálek	Kaprálek v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jitka Koutová
Ing. Petr Adámek

V Praze dne 18. října 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ..23. října 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Ing. Ladislav Špička, CSc.	Špička v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: odbor školství Magistrátu hl. m. Prahy	2002-11-18	010 993/02-3005
Zřizovatel: Hlavní město Praha	2002-11-18	010 993/02-3005

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.